

Dečernik

Leto IV. (XI.), štev. 37

Maribor, petek 14. februarja 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pred novo revolucijo v Afganistanu

UPOR MOČNEGA IN BOJEVITEGA PLEMENA PROTI SEDANJEMU REŽIMU. — BOJI VLADNIH ČET Z UPORNIKI.

PEŠAVAR, 14. februarja. V Afganistanu se vrši že skoro štiri mesece strastna propaganda med posameznimi plemeni proti sedanjemu afganskemu kralju Nadir Kanu. Radi prisilnega izterjevanja davkov se je zlasti bojevito plemo Šinvari ob prelazu Klyber javno uprlo proti sedanjemu režimu in napravilo okope. Kako nevaren je postal položaj za sedanjo vlastodržca v Kabulu, dokazuje najbolje dejstvo, da razpolaga plemo Šinvari s preko 40.000 izvrstnimi bojevniki. Uporno plemo zahteva izgon sedanjega afganskega kralja, češ da preveč izsesava narod z davki. Razburjenje se je še povečalo, ko je Nadir Kan

pred kratkim vnovič povečal že itak neznosne davke.

Položaj Nadir Kana je vsekakor vse prej kot rožnat. Finančna sredstva so izčrpana in pojavilo se je tudi že občutno pomanjkanje municije. Vladne čete so bile v bojih z uporniki že trikrat odbite, ker je plemo Šinvari napravilo na višavah sijajne okope. Vladne čete so imele pri teh bojih znatne izgube.

Po vsem Afganistanu vlada največje nezadovoljstvo, ki vsled pomanjkanja živila še narašča. Vsa znamenja kažejo, da čakajo Afganistan zopet zelo resni časi in ni izključeno, da pride zopet do izpremembe v vodstvu države.

Tržaški atentat

Je nedvomno dogodek, ki ga je treba s človeškega stališča globoko obžalovati in obsoditi kakor vse atentate, ki terjajo človeške žrtve. Atentati so izrodki politične borbe, zato jih vsakokrat, pa bodisi da so izvršeni na posamezne osebe, kakor se skoro dnevno pojavljajo na Bolgarskem, bodisi na objekte, kakor je bil izvršen baš te dni zopet na Opelove tvornice v Nemčiji, bodisi na oboje skupaj, kakor se je to zgodilo v Trstu, vsa svetovna javnost enodušno obsoja. V zgodovini človeštva so samo gotovi momenti, kjer se dajo atentati vsaj navidezno moralno opravičiti, ako gre za existenco kakega naroda, kakor je bil to slučaj pri atentatu l. 1914 v Sarajevu.

Glede atentata na poslopje »Popolo di Trieste« v Trstu pa do danes sploh še ni ugotovljeno, kdo so atentatorji in iz kakih nagibov je bil atentat izvršen. Celo uradna Agenzia Stefani je objavila poročilo, da ne gre za politično ozadje atentata, ampak da je nesreča samo posledica slučajne eksplozije v poslopiju samem. Vkljub temu pa so poskušali eksponenti fašističnega režima in poskušali tudi fašistično časopisje krivce iskati tam, kjer je za to najmanj povoda, v slovanskem prebivalstvu Julijske krajine, in na stotine naših ljudi v Trstu je že bilo v zvezi z atentatom aretiranih. Celo Mussolini je s svojo brzojavko, ki jo je poslal v pozdrav ranjenim članom uredništva »Popolo di Trieste« in v kateri povdarja, da so on in vsa fašistična Italija solidarni s tem »borbenim listom v Julijski krajini«, dal indirektno spoznati, da smatra za krivce člane jugoslovenskega naroda, zakaj baš proti temu narodu je naperjena vsa borbenost fašističnega tržaškega lista. In prefekt tržaške policije Porro je v svoji izjavi povdaril, da »Popolo di Trieste« stoji na »eksplozivnem položaju v borbi za zmago fašizma in na braniku fašističnega Trsta.«

Še značilnejše pa je, da skuša fašistična javnost spravljati v zvezo z atentatom celo našo državo. V italijanskem parlamentu je tržaški fašistični poslanec Coselschi vložil dve interpelaciji: prvo na ministra za notranje zadeve, ki ga vprašuje, ali ni atentat v Trstu proti »plemenitemu fašističnemu listu« v zvezi s teroristično akcijo tajne inozemske zveze, ki »skuša z zločini vršiti svoje politično delo v mejah nedotakljivih italijanskih mej, ki jih je posvetila italijanska zmaga«. V drugi interpelaciji vprašuje Coselschi italijanskega ministra za zunanje zadeve, ali ne smatra za umestno, da opozori jugoslovensko vladno na sistematično ofenzivo, ki se je razvila s strani enega dela jugoslovenskega tiska proti mirovni politiki in politiki lojalnosti Italije, in ki skuša miroljubne pogodbe med italijansko in avstrijsko vladno, nedavno sklenjene, neutemeljeno obrekovati in sumničati, ter pomeni na ta način veliko nevarnost za evropski mir.

Ne bomo se spuščali v podrobno razpravo o tem, da so namigavanja fašističnega poslanca podle insinacije, ki imajo namen, svetu zopet naslikati našo jugoslovensko državo kot element nemira,

Nemčija ne bo povabljen v London

LONDON, 14. februarja. Kakor se začenja v merodajnih krogih londonske pomorske razorožitvene konference, namestila Italija energično ponoviti svojo zahtevo, da priznajo vevlasti tudi Italiji popolno brodovno pariteto s Francijo. Italijanska delegacija bo predložila svoje zahteve konferenci na način, kakor je storila to Francija. Zahtevala bo tudi odpravo težkih oklopnih, kar bi v slučaju sprejema pripravilo pot tudi odpravi podmornic.

Na včerajšnji seji angleške spodnje zbornice je bila na ministrskega predsednika Macdonalda vložena interpelacija, ki vsebuje vprašanje, ali ima brodovna konferenca namen, povabiti tudi Nemčijo k posvetovanjem o razorožitvi na morju. Macdonald je izjavil na to, da niti od daleč ni misliti na to, da bi londonska konferenca razširila svoje kompetenčno območje in da bi bile povabljene tudi druge države.

Neri na mrtvaškem odru

TRST, 14. februarja. Semkaj je prispel iz Rima generalni nadzornik javne zaštite Dandrera, da vodi osebno preiskavo o atentatu na poslopje Il Popolo di Trieste. Tržaško prebivalstvo roma v množicah k mrtvaškemu odru urednika Nerija. Prestolonaslednik Umberto je poslal pokojnikovi rodbini prisrčno sožalno brzojavko.

RIM, 14. februarja. Včeraj je pod predsedstvom Mussolinija zboroval vrhovni svet za zaščito države, ki so mu prisostvovali tudi člani direktorija fašistovske stranke, državni podtajnik v notranjem ministrstvu in šef generalnega štaba milice.

ki organizira — bodisi direktno bodisi indirektno — celo atentate v »posvečenih mejah Italije«. Še predno je preiskava dognala krivce, se drzne fašistični junak spravljati v zvezo z atentatom celo sosedno državo in njeno časopisje, brez najmanjšega dokaza, Italijo pa slikati kot nedolžno miroljubno jagnje, ki ga ogroža jugoslovenski volk. O miroljubnosti Italije govore ljudje, ki stalno svetijo po celi Italiji plamen sovraštva proti naši državi in pripravljajo »osvoboditev Dalmacije« potom dalmatinske Lige; o miroljubnosti govori ona Italija, ki nedeljo za

Jugoslavija in evropska carinska konferenca

BEOGRAD, 14. februarja. Danes odpotuje v Ženevo jugoslovenska delegacija za carinsko konferenco pod vodstvom trgovskega ministra g. Demetroviča. Delegacija bo zastopala — kakor se čuje — stališče, da je predlog v carinskem premirju z ozirom na gospodarski položaj v Srednji Evropi za Jugoslavijo nesprejemljiv.

Kralj Boris se ne ženi

SOFIJA, 14. februarja. Bolgarska brzojavna agentura odločno zanika vse vesti o bližajoči se poroki kralja Borisa.

Cela tovarna pogorela

PRAGA, 14. februarja. V Klecanu pri Pragi je 11. tm. ponoči izbruhnil požar v tovarni za stavbeni izolacijski material, ki je last legijonarske banke. Vsi tovar-

niški kompleksi so pogoreli z vsem materialom vred. Gasilci so se mogli omejiti samo na lokaliziranje požara. Škoda znaša nad 4 milijone Kč.

Proti preganjanju vere na Ruskem

LONDON, 14. februarja. Nadškof v Canterburyu je imel v gornji zbornici govor, v katerem je najostreje obsojal sovjetski režim v Rusiji radi preganjanja kristjanov.

Jarenina.

Stopal sem včeraj mimo vinograda, v katerem so bili zaposleni rezači. Ravno so opravljala svoj važen posel (dobra rez je znatni del branja) tik kipa sv. Urbana, ki ga je pred leti lastnik nekje otel razpada, ga dal popraviti in tja gor postaviti kot varha in blagoslovitelja. Saj poje pesem: »Preljubi sveti Urban, ti dober naš mejaš, v gorah ti stanuješ in žlatno grozdje maš. Le zori ga, le medi ga, boš dal nam dober mošt!« itd. Dober dan! Bog daj! — No, kako je letos z rezjo? — Oj, slabo ob lepih solčnih legah, ker je sneg lani po dnevi skopnel, po noči pa mraz požel. Le pogledite, vsak tretji, četrti trs je mrtev! — Kaj boste naredili tam? — K leti bomo zrigolili in nove trse vsadili. — Ni li dovolj rahla zemlja od slednjega rigoljanja? — Ne, je že okoli 30 let star trs. — Tako bodo nastale vsled lanske zime mešanice starih in mlajših generacij trsa. Malo bo že motno, pa kaj, ali naj pustimo prazne liše? Za grobanje (polaganje), pa je sosedni trs preslab, sicer pa tudi še morebiti le trsna uš preži. — Živ trs pa je vrh dozorel in obeta obilen donos, ako bo dovoljen nastavek in srečno vreme. — Sadovnjaki se pridno trebijo suhih vej, strže se mah, lišaji, mazalo se je z apnom. Malo več mraza tekoče dni je dobro, zemlja se rahlja na površju, vsrkava dušik, to je kakor pol pognojeno in delo bo lažje. Vse kaže na dobro letino, Bog nam jo daj!

Obrtno gibanje v Mariboru.

Pretekli mesec so bile v Mariboru izdane sledeče nove obrtne pravice: Hronek Josip, stavbni mojster, Koroščeva ul. 39; Naveržnik Ivan, trgovina z lesom in premogom, Aleksandrova c. 16; Rozman Jožef, čevljar, Magdalenska ul. 76; Liberati Josip, mehanik, Taborska ul. 8; Kosem Ferdo, brivec, Magdalenska ul. 33; Rupnik Ana, branjarja, vogal Frankopanove in Dvořakove ul.; Novak Friderik, čevljar, Vojašniški trg 7; Oset Andrej, prevažanje oseb z avtomobilom, Državna c. 4; Serdinšek Blaž, mesar, Smetanova ul. 60, podružnica; Maly Emilija, damska frizerka, Aleksandrova c. 22; Radi Josip, mesar, Betnavska c. 31; Tvrdka »Kokra«, podružnica v Mariboru, izdelovanje tekstilnega blaga, Krekova ul. 14; Reisman Roza, špedicija, Vojašniška ul. 6; Favai Mila, trgovina z dežniki, Slovenska ul. 12; Dolček Hilda, trgovina z manufakturnim blagom, Frančiškanska ul. 21; Cerer Marta, trgovina z mešanim blagom, Vrtna ul. 9; Tvrdka »Singer« šivalni stroji, Ulica 10. oktobra št. 2; Lipovšek Gustav, trgovska agentura in komisija, Tattenbachova ul. 14; Temerl Matilda, izdelovanje ženskih ročnih del, Stolna ul. 5; Stalekar Frančiška, strojno pletenje in vezenje, Poljska ul. 12; Puh Kristina, pečenje kostanjev, vogal Frankopanove in Radvanjske ceste; Bach Franjo, ključavničar, Mlinska ul. 31. — Izbrisanih pa je bilo pretekli mesec skupno 17 obrtnih pravic.

OD 15. FEBRUARJA V RESTAVRACIJI

»PRI TREH RIBNIKI«

BOCK-PIVO

IZBORNOST UNIONSKO

Vrček Din 3'50 Din 1/2 litra

nedeljo oficijelno prisostvuje protijugoslovenskim manifestacijam in demonstracijam, na katerih nastopajo kot govorniki generali in zastopniki fašistične vlade; ona Italija, v kateri se po vseh šolah morajo otroci učiti dalmatinsko himno.

Italijanske oblasti naj iščejo in najdejo prave kriyce, to želimo. Odločno pa zavračamo insinacije, s katerimi se indirektno ali direktno obdolžujejo naša država in njene organizacije kot inicijatorke in sokrivke atentata.

Dva uboja pred mariborskim senatom

Z MESARSKIM NOŽEM NAD TOVARIŠA. — KRVAV KONEC NESREČNEGA ZAKONA.

Senat treh sodnikov je razpravljaj včeraj o dveh slučajih, ki zlasti v času po trgatvi le prepogosto kalijo jesensko idilo Slovenskih gor. Prvi slučaj je nov dokaz, kako potrebna je strogost novega zakona, da bodo tudi suroveži bolj cenili življenje, drugi primer pa bodi resen opomin na posledice lahkomišljenega zakona.

V obeh slučajih je sodil senat, sestavljen iz gg. s. o. s. dr. Senjorja kot predsednika ter dr. Lešnika in Kolška kot prisodnikov. Obtožnico je zastopal v obeh slučajih drž. tožilec dr. Zorjan.

Kot prvi je bil priveden pred sodnike 1. 1903 v Ljubljani rojeni mesarski pomočnik Zajc Rudolf. Državni tožilec ga dolži, da je na dan Vseh svetih zabodel z nožem Horvata Jakoba v hrbet, prsi in vrat, tako, da je Horvat v par trenutkih izdihnil.

Dogodek pa se je vršil takole: Pokojni Horvat Jakob je prišel omenjenega dne s svojim tovarišem Lorbekom v gostilno g. Krajca pri Sv. Juriju v Sl. gor. Zahtevala sta na up 1/4 litra vina. Ker ga nista dobila, sta odšla.

Kmalu nato je Horvat prilomastil v gostilno Brglez, ves besen pograbil stol in udaril z njim ob tla, da se je razbil. Za vse pomirjevalne besede je imel gluha ušesa. Šele očetu, ki je prišel v gostilno, ko je slišal, da sin razgraja, se je posrečilo, da je rogovileža ukrotiti. Na pozorišču pa se je tedaj pojavil Lorbek, ki je, kakor prej Horvat, vpil, da nekoga išče.

V tem pa je prišel v gostilno tudi Zajc z velikim mesarskim nožem v roki. S tem je zamahnil proti Horvatu, s katerim so še vedno imeli posla njegovi stariši, katerih na svojo nesrečo ni ubogal. Ko je zabodel Horvatovo mater v roko, se je Zajc spravil nad Lorbeka in ga parkrat udaril z ročajem noža po glavi, da je zbežal.

Nato se je vsedel k neki mizi v gostilniški sobi. Tam se je pojavil kmalu za njim tudi pokojni Horvat in sta še skupaj pila 1/4 litra vina.

Spočetka sta bila mirna, kmalu pa se je vnel med njima prepir, kajti slišati je bilo, da je Zajc spraševal Horvata, kaj da prav za prav hodi z njim. Naenkrat je skočil Horvat pokoncu in razgalil prsi. Zajc ga je zgrabil in potisnil v posebno sobo. Že med prerivanjem ga je zabodel z nožem v hrbet, vendar pa je ranjeni Horvat pred napadalcem bežal okoli mize, dokler ga ni Zajc vlovil in ga še parkrat zabodel v prsi in vrat. Smrtno zadet se je Horvat zgrudil na prevrnjeno mizo, kjer je čez par trenutkov umrl. Zaloigra je bila končana.

Obdolženec, ki ga je zagovarjal odvetnik Ravnikar, je dejanje priznal.

Za njegovo zverinsko početje ga je senat obsodil na 6 let in 14 dni robije, kar

naj bo opomin vsem junakom noža, da so minuli časi njihovega gospodstva.

V spremstvu paznika je prišla nato pred sodnike 29letna Zorčič Elizabeta iz Žikarcev. V dvorani se je nabralo precej njenih domačinov, brkasti krepkih mož in skromnih, pridnih ženic, z značilnimi rumenimi rutami na glavi.

Ko je čital državni tožilec obtožnico, je vladala v dvorani grobna tišina. Iz obtožnice posnemamo sledeče:

Leta 1928 se je priženil pokojni Zorčič Ignac na majhno posestvice obdolženke v Žikarjih. To posestvo je dobila obdolženka od svoje matere. Zakon že od vsega početka ni bil srečen. Začetni prepiri so prešli v pretepe. Mož ni maral žene, ker ni znala gospodinjiti, zlasti ne kuhati, žena pa je mrzila moža, ki jo je v vinenem stanju često pretepal. Oba sta se drug o drugem pritoževala sosedom.

Tako je prišlo do prepira in pretepa tudi na dan 25. novembra lanskega leta, ko se je pokojni Zorčič vrnil z dela pri nekem sosedu. Bil je nekoliko opit in je že domov grede vpil, da bo ženo nocoj ubil. Res jo je doma pričel psovati in tepsti, dokler se mu ni izmuznila in zbežala k sosedu. Pokojni pa je še nadalje razgrajal in grozil, da ji razbije glavo, da ji bodo po tleh strgali možgane. Končno se je spravil nad skromno pohištvo ter ga začel razbijati in metati iz borne hišice.

Obdolženka je prišla med tem pogledat, če se je mož umiril. Ko je videla, da še vedno razsaja, se je zopet vrnila k sosedu. Ko pa je le nastal mir, je v bojazni za enomesečnega otroka vnovič prišla domov in pogledala v hišo skozi okno; videla je, da sedi mož na neki skrinji. Zato se je odločila, da vstopi, še prej pa je potegnila iz podstrešja 1 m dolgo železno os in se z njo oborožila. Kaj se je nato zgodilo v hiši, ni mogoče vedeti. Obdolženka pravi, da je mož planil nana, da pa ga je z rokami in kolenom sunila od sebe. Nato ga je z osjo večkrat udarila po levi strani glave in mu lobanjo tako zdrobila, da so bili možgani pomešani z lobanjskimi kostmi.

Po dejanju je mirno odšla k sosedu, kjer je povedala, kaj se je zgodilo. Tudi ko so prišli orožniki, ni kazala nikake vznemirjenosti in je neka priča pripomnila, da bi bila druga gospodinja bolj nemirna, če bi stopila na nogo kokoši. Iz tega se vidi, kaj vse zmore v tako kratkem času od dneva do dneva stopnjevanja mrznosti tudi pri rabločutnejši ženski naravi. Tudi na razpravi ni kazala obdolženka posebnih znakov kesanja.

Obdolženka dejanje prizna, zagovarjala pa se je danes s silobranom oz. prekoračenim silobranom, kar pa sodišče ni upoštevalo. Zagovarjal jo je dr. Slokar. Obsojena je bila na 4 leta robije.

Mariborski in dnevni drobiž

Banovinski šolski odbor

je v smislu novega šolskega zakona sestavljen. 13 članov je po § 135 zakona, vsi iz Ljubljane, 5 je po istem členu zakona imenovanih od bana. Predsednik je pomočnik bana dr. Pirkmajer. Iz mariborskega okrožja sta samo župan celjske okolice Al. Mihelič in župnik Ivan Baša iz Bogojine, oba imenovana od bana.

Iz državne službe.

Za komisarija železniške in obmejne policije v Mariboru je imenovan Jakša Stanič, doslej pomočnik-tajnik policijske uprave v Sarajevu. — Za veterinarje na dozdnih mestih sta postavljena Pavle Kolenc v Dravogradu in Jos. Šerbec v Murski Soboti.

Slavnostna otvoritev proge Krapina—Rogatec.

V nedeljo bo, kakor smo že poročali, slovesno otvorjena nova železniška proga Rogatec—Krapina in sicer v navzočnosti prometnega ministra inž. Radivojevića. Program svečanosti je že gotov, blagoslovitev pa bo sporazumno med ljubljansko in zagrebško železniško direkcijo izvršil zagrebški nadškof dr. Ante Bauer. Posebni vlak s povabljenimi udeleženci proslave se odpelje iz Zagreba v nedeljo ob 8.30 zjutraj in prispe ob 10.30 dopoldne v Krapino, kjer bodo pozdravni govori in bo prirejena gostoma zakuska. Nato bo imel ljubljanski železniški direktor govor o pomenu nove proge, zagrebški nadškof pa bo izvršil blagoslovitev. Vlak bo zatem nadaljeval vožnjo skozi Gjurmanec in Sv. Rok-Lupinjak proti Rogatcu in Rogoški Slatini, kamor prispe ob 1. popoldne in se bo vršil tamkaj slavnosten banket na čast gostom. Ob 5. pop. se bodo gostje vrnili proti Zagrebu oziroma Ljubljani.

Smrtna kosa.

V splošni bolnici je umrl včeraj stoodstotni invalid, g. Ivan Gselman, trafikant in branjevec v Studencih. Pogreb se bo vršil jutri, v soboto, ob 16. uri iz mrtvašnice v Studencih. Vojni invalidi se pozivajo, da sprejmejo svojega tovariša v čim večjem številu k zadnjemu počitku. Pokojnik zanuša ženo in 1 otroka. Blag mu spomin!

Civilna poroka v Slovenjgradcu.

Včeraj, 13. t. m., se je vršila pri okr. glavarstvu v Slovenjgradcu civilna poroka. Poročila sta se g. Rudolf Golj in t. splošno priljubljeni gostilničar in trgovec v Dovžah pri Misljini, in gđna. Katica Sorša iz Gorice pri Pragerskem. Poroko je izvršil višji vladni tajnik g. Filec, ki je pri tej priliki poudaril važnost zakona, ki ima isto veljavo kakor cerkveni zakon. Priči sta bila trgovci g. Ivan Pojnik iz Slovenjgradca in bivši oblastni poslanec, sedaj tajnik okrajnega cestnega odbora v Slovenjgradcu g. Ovčar. Novoporočencema obilo sreče!

Koles. klub „Ede Weir 1900“

Vesela noč na planinah

15. februarja

Union

Avtobusna zveza Maribor—Jarenina.

Že ponovno se je opozarjalo, da sta avtobusa Maribor—Sv. Jakob in Maribor—Sv. Lenart, ko dospeta do Jareninskega dola in Pesniškega dvora, že tako natpana, da večkrat ne moreta sprejeti čakajočih potnikov. Nujno potrebno je zato, da se podaljša avtobusna vožnja še do Jarenine. Ta avtobus bi lahko vozil tudi pošto in prevažal mleko v mariborsko mlekarino. Mleko prinašajo ljudje na določene kraje ob cesti. Vsaka stranka ima svojo knjižico za dnevni vpis količine in ob mesecu se izplača. Vožnja Maribor—Jarenina je svoječasno že oskrboval neki avtobusni podjetnik iz Maribora. Vozil pa je tako neredno, da mu ljudstvo ni več zaupalo. Ali se ne bi morda zanimalo za stvar mariborsko mestno avtobusno podjetje. Prosimo!

Ponesrečen poskus z 20%nim kronskim bonom.

Včeraj so v Mariboru aretirali 27-letnega posestniškega sina Ivana Golavšeka iz Marijagradca pri Laškem, ki je skušal v neki tukajšnji banki prodati ponarejen 20%ni kronski bon. Bon je bil ponarejen na ta način, da je bila k prvotnemu znesku spredaj pripisana številka 40, tako da se je glasil bon na 401.710 kron. Na policiji je Golavšek izjavil, da mu je dala bon neka ženska v Marijagradcu s prošnjo, da ga v Mariboru proda, on pa da ni vedel, da je bon ponarejen. Golavška so oddali danes sodišču, ki bo zadevo razčistilo.

Nezgode.

Po nesrečnem naključju si je bogoslovec Franjo Merkač zlomil palec leve noge. — Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je zadel tesar Dragotin Pesel s kolesom v občestni kamen in se poškodoval na čelu in levem očesu. Oba ponesrečenca so prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico v Mariboru.

PLES MOTOKLUBA MARIBOR
15. FEBRUARJA 1930 V
ZADR. GOSPODARSKI BANKI

„Semenj v Sevilji“ v Slov. Bistrici.

Dekliška meščanska šola iz Mikloševceve ulice v zvezi z mariborskim ženskim društvom bo v nedeljo, dne 16. t. m. ob 15. uri ponovila zanimivo burko „Semenj v Sevilji“ v Slovenski Bistrici v dvorani hotela „Beograd“. Prireditelj gre v korist počitniški dečji koloniji na Pohorju.

Živinski sejem v Mariboru.

Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo prignanih 17 konjev, 14 bikov, 170 volov, 368 krav in 15 telet, skupno 584 komadov, prodanih pa je bilo 326 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 38, v Italijo 30 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8.75—9 Din, poldebili 7.50—8.50, plemenski 7—7.50, biki za k'anje 7.50—8.25, plemenske krave 6—7, za klobase 3.75—5, molzne 7.50—9, breje 7.50—9, mlada živina 6—8.50.

Juristi!

Nove zakone v hrvatskih in srbskih izdajah ima na zalogi knjigarna Tiskovne zadrage v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Predpustno veselico

s plesom priredi pevski odsek „Drave“ 15. februarja pri Gačniku v Studencih. Maske dobrodošle. Vstopnina 5 Din. 466

Okrožna skupina drž. nameščencev in upokojujencev v Mariboru

ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 16. tm. ob 10. dop. v mali dvorani Narodnega doma. 456

Velika kavarna.

Danes, petek poslovljni koncert ruske godbe. Sodelujejo: Paulig, Maljuta, Winterhalter in cel ansambl v Veliki kavarni.

Državna razredna loterija.

Pri zadnjem zrebanju državne razredne loterije so bile izžrebane sledeče v upravi „Jutra“ in „Večernika“ kupljene srečke: št. 9.728, 59.504 in 89.120. U

Prednaznanilo!

V sredo 19. tm. priredi Zimskosportni odsek SPD velezanimivo predvajanje zimskosportnega filma „Visoko v snegu in skalah“ v Apolo-kinu. Podrobnosti o predvajanju še priobčimo. 468

Po plesu.

Ob 5. zjutraj se muči Jovo, ki je bil na planinskem plesu in je ves v „ročcah“, za odpiranjem hišnih vrat.

„Dragi gospod,“ ga odgovori prijazni someščan, „s tem vendar ne morete odkleniti vrat, saj to je smodka.“

Jovo si da dozdevni ključ tik pred oči. „Za vrata, potem sem pa na plesu pomotoma pokadil svoj hišni ključ!“

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Pejtek, 14. februarja. Zaprto.

Sobota, 15. februarja ob 20. uri »Radikalna kura«. Ljudska predstava. Pri

dramskih cenah.

Nedelja, 16. februarja ob 15. uri »Orlove«.

Kuponi. Gostuje Blanka Tomašičeva.

— Zvečer ob 20. uri »Takrat v starih časih«. Prvič.

Ponedeljek, 17. februarja. Zaprto.

Torek, 18. februarja ob 20. uri »Sneg«.

ab. C. Kuponi.

Sreda, 19. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Kako Evropa zastruplja Orijent

STRAŠNA RAZKRITJA NA KONFERENCI V ŽENEVI; POL MILIJONA LJUDI V EGIPTU UŽIVA OMAMLJIVE STRUPE.

Te dni je zasedala v Ženevi komisija Društva narodov proti širjenju opija in omamnih strupov. V zadnjih sejah je veliko senzacijo vzbudilo poročilo šefa redarstva v Kairu in upravitelja egiptskega urada za pobijanje trgovine s kokainom, morfijem in opijem, generala Russel-paše, ki je poročal o širjenju trgovine z omamnimi strupi v Egiptu ter o potih, po katerih prihajajo ti strupi iz Evrope v Egipt. Do vojne je bilo edino omamno sredstvo v Egiptu opij, a uživanje je bilo le v malih količinah. Šele no vojni je nek grški zdravnik pričel prodajati med člani visoke egiptске družbe tudi kokain, ki je kmalu našel veliko čestilcev. Že l. 1925 se je prodajal kokain javno na ulicah egiptskih mest, kilogram po 2700 Din, in heroin po 4500 Din kilogram. Na tisoče Evropejcev, ki stanujejo v Egiptu, je prinašalo s seboj te strupe in domačini so se počasi nanje privajali. Egipt je postal največje konsumno tržišče za morfij, kokain in opij, ki so prihajali iz evropskih držav, zlasti iz Francije in Švice. Egiptska vlada je že l. 1925 izdala oster zakon proti širjenju omamnih strupov in njih uvozu. Že v prvem letu je bilo obsojenih 2000 oseb radi nedovoljene trgovine z mamili, glavni uspeh pa je bil, da je namesto kokaina nastopil še nevarnejši heroin, ki se je koncem leta

1928 prodajal že po 12.000 Din kilogram. L. 1928 so zakon še poostriili, toda širjenja mamilnih strupov niso mogli omejiti.

Lani se je egiptovski policiji posrečilo, izslediti celo organizacijo tajnih prodajalcev mamil, ki imajo svoje zaledje v Švici in Alzaciji. V Curihi je neki dr. Heft imel lastno delavnico opija, ki so ga pošiljali v Avstrijo, kjer so ga tekom 3 mesecev prodali 500 kg skoro za pol milijona Din. Pokupili so ga avstrijski trgovci, ki so ga za trikratno ceno prodali v Egipt, torej za ogromen dobiček. Kako razširjena je trgovina z opijem in drugimi mamili, kaže dejstvo, da je samo tovarna v Mühlhausenu poslala lani v Egipt enako množino heroína, kakor ga potrebujejo vsi zdravniki sveta tekom enega in pol leta v zdravilne svrhe.

General Russel trdi, da je v Egiptu, deželi z 14 milijoni prebivalcev, najmanj pol milijona ljudi zapadlo brez vsakega upa strasti uživanja omamnih strupov, ki so se razširili celo že med prebivalstvo vasi, med siromašne felahe (egiptske kmete). Cele vasi so postale žrtve strašnega strupa. General Russel je zaključil z apelom na predstoinike evropskih držav, naj preprečijo izvoz narkotikov v Egipt. Evropa ne sme zastrupljati Orijenta.

Seksualni problem v Evropi po vojni

VPLIV SVETOVNE VOJNE NA SEKSUALNO ŽIVLJENJE. — SEKSUALNA SVOBODA V RUSIJI. — VZGOJA IN SEKSUALNI PROBLEMI. — MODERNI PLESI IN EROTIKA.

Ustanovitelj zavoda za seksualno vedo v Berlinu, dr. Magnus Hirschfeld, je te dni predaval v Pragi o seksualnih problemih, a aktualnih pojavih seksualnega življenja, o vplivu svetovne vojne na seksualno življenje v Evropi, o kulturnem pomenu seksualne svobode v Rusiji, o vplivu vzgoje na seksualni razvoj mladine itd.

O vplivu svetovne vojne na seksualno življenje Evrope meni dr. Hirschfeld, da je vojna pospešila razvoj tega problema. Že pred vojno so javnost zanimala vprašanja prostitucije, širjenja spolnih bolezni, ovir pri sklepanju zakonov, ravnopravnosti žen v seksualnem in gospodarskem pogledu, usode nezakonskih otrok, seksualnega kazenskega prava, homoseksualnosti itd. Zanimanje za ta vprašanja se pojavlja že v polovici devetdesetih let. Med svetovno vojno so stopila v ozadje, po vojni pa je z nastankom novih držav in novih zakonodaj nastala borba med dvema svetovnimi nazoroma, na eni strani starega tradicionalnega cerkvenega, na drugi strani modernega prirodznanskega. Tudi zunanje strani vprašanja so postale po vojni aktualne, zlasti pomanjkanje stanovanj, ki je povzročalo nemožnost sklepanja zakonov in s tem nazadovanje porodov. Mnenje, da je vojna vplivala ugodno na moralno, se je izkazalo v resnici kot nepravilno.

Seksualno življenje v Rusiji je v celoti bolj v skladu s prirodznanskimi načeli nego ono v zapadni Evropi. Zakone sklepa tam enostavno na podlagi registracije, a tudi skupno življenje moža in žene, ki ni registrirano, nalaga obema dolžnost skrbeti za deco kakor v registriranem zakonu. Registriranje je samo zunanja oblika, ki se je lahko poslužijo, če hočejo. Ločitev zakona je lahka, ni treba navajati razlogov, a tudi ločenim zakonom ostane dolžnost, skrbeti za deco. Izkušnje v Rusiji kažejo, da se ločitev zakonov ne množe, nasprotno se množe porodi, dočim v Franciji, Nemčiji in Angliji porodi padajo, ločitve se pa množe. Tudi so v Rusiji postavili načelo, da je treba preganjati prostitucijo in ne prostitutke, in z vsemi silami delajo na iztrebljenje prostitucije. Seveda stvar ne gre gladko. Dr. Hirschfeld sam je bil pred leti v Moskvi na poziv ruske vlade in je opazoval vse na lastne oči. Videl je,

da moške in žene, ki imajo te zadeve v rokah, delajo vestno.

Dr. Hirschfeld polaga veliko važnost na pravilni vzgojni vpliv v seksualnih vprašanjih, ki ne prikriva otrokom vprašanj erotičnega in seksualnega značaja, ampak jih na podlagi izkušenih metod čimprej z vso resnostjo skuša z njimi upoznati, otroški duši primerno.

Zanimiva je tudi dr. Hirschfeldova izjava glede modernih plesov. Ples sam na sebi je erotičnega izvora in ima tudi v današnji dobi za mnoge ljudi erotični značaj, podpiran od raznih okolščin, zlasti z gibi in z godbenim ritmom. V celoti treba reči, da na erotiko uplivajo moderni plesi razdražljivo. Ta erotični značaj je pri mnogih ljudeh v podzvesti in se ne pojavlja kot poltena erotika, ampak kot ljubezenska igra najrazličnejših nijans.

Kako je danes v „svetem mestu“ Jeruzalemu?

Kdor danes pride kot tujec v Jeruzalem, da uživa svetopisemsko romantiko in tropično solnce, bo kmalu razočaran. Zimske deževje pretvarja ulice Svetega mesta v črno močvirje. Lani so sicer začeli urejevati glavne ulice in jih mazati s katranom, toda do decembra je bilo srečno končanih komaj kakih 50 m, ostalo so odložili na — boljše čase. Turisti, ki se hočejo ogreti na solncu Orijenta, odhajajo razočarani. Srečni so oni, ki vzamejo s seboj zimske suknje. Zakaj sicer jim ni obstanke v zimskem Jeruzalemu, ampak morajo bežati v bajno oazo Tel-Aviv, kamor odhajajo ob vsakem prostem času vsi, ki morajo v zimskih mesecih ostati v Jeruzalemu. Do oaze je kake pol ure z avtomobilom. Je to čudo sredi tropske prirode v senci palm pod vedrim modrim nebom. V Jeruzalemu pa drgetajo ljudje krog lonca z gorečim ogljem, ki ne greje bogve kako, a tem bolj smrdi. Včasih se zaduše v noči pri tem cele rodbine. Je pa to edini način ogrevanja, ki se v Jeruzalemu prakticira. Židovska kolonija je povzročila velik arhitektonski preokret v Palestini. Sedaj se grade hiše, ki imajo posebno kuhinjo, tudi kopalnice, dvojna okna, in celo peči. Ta »zapadnjaški izum« pa se v Svetem mestu še ni posebno udomačil.

Pouratek Unamuna na Špansko

Slavni španski filozof in učenjak Unamuno, ki je moral, čim je nastopila diktatura generala Primo de Rivero, pobegniti iz Španske v Francijo, se je sedaj zopet vrnil v Španijo. Prekoračil je francosko-špansko mejo peš. Na obmejnem mostu ga je pričakovalo več tisoč ljudi, ki so mu priredili velikanske ovacije. Po prihodu v Madrid je imel Unamuno z balkona republikanskega kazina na množico nagovor, v katerem je naglašal, da se je vrnil v domovino, da pokliče na odgovornost vse odgovorne ljudi. Omenil je pri tem tudi kralja Alfonza.

Unamuno je bil ob pričetku diktature generala Primo de Rivero rektor univerze v Salamanci. Diktator ga je poslal v prognanstvo na najmanjši kanarski otok, kjer ni niti vrelcev. Unamuno pa se je kmalu posrečilo, da je pobegnil s pomočjo svojih francoskih prijateljev iz prognanstva in je živel potem šest let v Hendayu v južni Franciji, odkoder je neprestano pošiljal letake proti diktaturi in kralju. Bil je radi tega obtožen tudi razžaljenja veličanstva. Sedaj se vrne zopet v Salamanca, da nadaljuje na tamkajšnji univerzi svoja predavanja.

Živega modrasa pogoltnila

Ženevski listi poročajo o skoro neverjetnem dogodku, ki se je pripetil v občini Chatelet na Savojskem. 55letna gospa Vernet je začutila pred kratkim, da se nekaj v njenem želodcu premika. Šla je k zdravniku, ki jo je rentgeniziral in pri tem na svoje veliko presenečenje ugotovil, da ima ženska v želodcu 50 cm dolgega modrasa. Zdravniki menijo, da je dama pogoltnila modrasa v vodi, ko je bil še zelo majhen. Gospo Vernet so prepeljali nato v bolnico, kjer je dobila odvajalna in bljuvalna sredstva, ki pa so ostala za modrasa brez učinka. Sedaj ji bodo pač morali operirati želodec, da ji spravijo nepovabljenega gosta iz drobja.

Obrt v — 12 sekundah

Organizacija brivcev v Beogradu je priredila te dni tekmovalno britje. Pri tej tekmi pa ni šlo toliko za kakovost dela, kolikor v prvi vrsti za hitrost. Prvo nagrado je dobil neki mojster, ki je obril stranko čisto v redu in v njeno zadovoljnost, v 45 sekundah. Seveda je imel še tekmovalca, ki je obril svojo žrtev kar v 12 sekundah. Ker pa je žrtev krvavela iz tisoč ran, je bil ta rekorder izključen od konkurence.

Primo de Rivera in usodna številka 13

Praznoverni ljudje spravljajo tudi padec španskega diktatorja v zvezo z usodno številko. Sestavili so račun, ki je v resnici zanimiv. Ime Primo de Rivera ima 13 črk, kakor tudi ime njegovega železnega notranjega ministra Martinez Anida. Dne 13. septembra 1923 je bila proglašena diktatura in je trajala 2326 dni, oziroma 76 celih mesecev. Če seštejemo te številke, dobimo zopet 13. Ravno isto številko pa dobimo tudi, ako seštejemo število 1930, ki predstavlja padec španske diktature. Od ministrov diktature, ki je trajala natančno 6 let, 4 mesece in 13 dni, jih živi še 13. Kdor kljub temu računu ostane še nadalje skeptičen, ga opozarjamo na ono 13 glav broječo družbo slavnega francoskega pisatelja Viktorja Hugoja. Ko je namreč eden od te družbe zaklical: »Le osel more pripisovati številki 13 kak pomen«, je Viktor Hugo vzkliknil: »Dobro, ta osel sem jaz.«

Zopet kolera v Indiji

Med indijskimi romarji v Alahabadu ob Gangesu je izbruhnila kolera. Tekom zadnjih dni je umrlo že 42 oseb, nad 60 jih leži še v bolnicah. Zdravstvene oblasti so odredile stroge varnostne mere.

450 km na uro

Iz Londona poročajo, da je Louis Coatelen zgradil nov avtomobil, s katerim bo Kaye Don prihodnji mesec postavil nov brzinski rekord. Coatelen izjavlja, da bo novi avto dosegel brzino 450 km na uro.

Sport

Drnsalne tekme v Ljubljani

SK Ilirija priredi v nedeljo, dne 16. tm. drnsalne tekme v umetnem drsanju in sicer tekmo seniorjev, tekmo dam in tekmo juniorjev. Tekme se začnejo ob 9. uri z obveznimi vajami juniorjev. Po drsanju se bo vršila prva tekma v hockeju na ledu v Jugoslaviji med dvema domačima moštvoma.

Prvenstvo Evrope v umetnem drsanju anulirano

Mednarodni drsalni savez v Stockholmu je tekme za prvenstvo Evrope v umetnem drsanju, ki so se vršile v Štrebskem Plesu, anuliral. Tekme se bodo še enkrat ponovile in sicer začetkom marca v Berlinu.

Iz LNP

S pravico nastopa 22. februarja je bil verificiran za ISSK Maribor Komar Martin; s pravico nastopa 8. februarja za SK Železničarja Pischof Ivan. Predčasni nastop v prijateljskih tekmah se je dovolil igralcema SK Železničarja Pezdiku Viljemu in Sinkoviču Francu.

Sodniška sekcija, službeno

Prijateljsko tekmo ISSK Maribor:SK Ilirija dne 16. februarja ob 14.30 na Igrišču ISSK Maribora sodi gosp. dr. Planinšek. — Načelnik.

ISSK Maribor, zimskosportni odsek

Drevi ob 20. uri v klubski sobi hotela Orel seja zimskosportnega odseka.

Na Danskem odprava plodu zakonito dovoljena

Na Danskem je stopil v veljavo zakon, ki v gotovih slučajih dovoljuje ženam, da s pomočjo zdravnika odpravijo svoj plod. V prvi vrsti je to dovoljeno ženam, kojih moralne kvalitete so takšne, da so nagnjene k zločinom, ter obstoja možnost, da bi rodile deco, ki bi to lastnost podedovala. V nobenem slučaju ni odprava plodu dopustna brez dovoljenja ministrstva pravde, ki pa sme dati dovoljenje samo na podlagi izjave sodnega zdravnika. Prositi za dovoljenje sme v svojem imenu samo polnoletna žena, za mladoletne mora to storiti varuh. Poročena žena mora dobiti najprej dovoljenje od moža. Odpravo plodu sme izvršiti samo zdravnik-kirurg. V izrednih slučajih sme minister pravde tudi brez izrecne želje žene sam zahtevati odpravo plodu, zlasti če bi imela poroditi duševno abnormalna žena in je nevarnost, da bi de te to bolezen podedovala.

Ubožnica s 100 ljudmi zgorela

V Brocktonu v državi Massachusetts je v noči na 11. tm. izbruhnil požar v mestni ubožnici, ki je upepelil celo poslopje. Le mali del ubožcev se je mogel rešiti, krog 100 pa jih je končalo v plamenih žalostne smrti.

20 milijonov Kč v kulturne in humanitarne svrhe

bo votirala češkoslovaška republika kot častno darilo predsedniku Masaryku povodom njegove osemdesetletnice dne 7. marca t. l.

Železniški promet med Češko in Rusijo

Češkoslovaška vlada je sklenila z u pravo železnic sovjetske Rusije konvencijo, ki bo stopila v veljavo najbrže že v prvi polovici l. 1930 in ki urejuje direktni tovorni in brzovozni promet med obema državama preko Nemčije in Poljske.

Razbojniška šola

V Jupstantu, v državi Ohio, sta dva dečka ubila svojega tovariša in mu vzela 10 dolarjev. Ko jih je policija vlovila, sta izjavila, da sta nčenca neke razbojniške šole in da so v šoli že predelali poglavje: kako se ljudje ubijajo.

Poštna avtobusna zveza Srbije z Bosno

Minister za javna dela je odredil, da se 15. tm. otvori poštni avtobusni promet na progi Valjevo—Banja—Koviljača—Zvornik. Avtobus bo vozil čez novi most preko Drine do pošte v Zvorniku, imel bo pa tudi zvezo s poštnimi avtobusi, ki prometujejo na progah Tuzla—Zvornik—Bijeljina, Zvornik—Jesenica in Zvornik—Srebrenica.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

26

»Dragi gospodje,« je dejala z odločnim glasom, »gospod vitez de Ragastens ima prav; on je tu po ne-
sporazumljenju, ki sem le jaz odgovorna zanj... Go-
spod de Ragastens, svobodno vam je oditi... Vaša be-
seda, da ne poveste ničesar, kar ste videli ali slišali
na tem kraju, nam bo zadoščala...«

Ragastens je prebledel. Navdala ga je kruta slut-
nja, da se je pravkar zasekal globok jarek med njega
in njo, ki jo je oboževal, dasi se tega morda še niti ni
zavedal. S potrjim glasom je odgovoril:

»Tudi vam odpuščam, milostljiva... Vi zahtevate
mojo besedo, da ne razodenem skrivnosti, ki mi jih je
izdal slučaj... To kaže, da me smatrate za sposobnega
izdati vas, če nisem zavezan s prisego... Toda ker
zahtevate mojo besedo, vam jo dajem.«

Zarotniki, presenečeni od preprostosti, plemenitosti
in samozvesti, ki je odmevala v vitezovih besedah in
v vsem njegovem vedenju, so se naklonili.

Ragastens je z nekako bolešno otožnostjo sprejel
poklon teh neustrašnih ljudi. Pozdravil je s široko kre-
tnjo, nato pa je s trdnimi koraki odšel v hodnik, ki je
vodil nazaj v grob na Appijski cesti.

Primavera, vsa otrpla, je gledala za njim, kako ji
je polagoma izginjal izpred oči. In zdelo se ji je, da ji
bolest nad materino smrtjo zdaj še strašneje trga
srce... Zdelo se ji je, da bi bila neskočno srečna, če bi
mogla skriti svojo ubogo glavo v krilu nje, ki je ni bilo
več med živimi, in tam neovirano izjokati solze, ki so
jo žgale v očeh in ki jih je junaško zadrževala.

XIII.

Duša v mukah.

Ko se je Ragastens vrnil na površino zemlje, je bil
mrtvaško blede, kakor da je iz groba ob Appijski cesti v
resnici prišel mrtvi. Nekaj novega in globokega je bilo
stopilo v njegovo življenje. Bilo je skeleče čuvstvo o-
bupa in zmedeno čuvstvo ponosnega, toda komaj za-
znatnega veselja. Bilo mu je, kakor da je vzrastel do
sposobnosti, izvršiti največja dela, obenem pa ga je
gotovost nepopravljive osamelosti trepetaje opominjala
njegove slabosti in potrtosti.

Stopal je s počasnimi koraki med obema vrstama
grobov; molče se je izpraševal na vse strani in skušal
razumeti reči, ki so se godile v njegovem srcu. In nje-
gova misel se je izražala v pretiranih besedah:

»Svoje dni, kadar se mi je pripetilo, da sem čutil
utiranje srca ob pogledu na kako žensko, sem si rekel
mnogokrat, da ljubim... Toda kmalu je zadoščal pre-
pir v krčmi ali dvoboji, da sem pozabil ljubljeno žen-
sko... In spet sem bil prost... Kako krasna, kako
opojna je ta beseda!... Prihajati, odhajati, potikati se
okrog po lastni volji, spoznati nebo vseh dežel, gledati
vsem solncem v obraz, imeti za prijatelje in zaupnike
na dolgih pohodih samo drevo, ki me pozdravlja s
svojimi vejami, dež, ki biča moj plašč, in veter, ki igra
s perianico na mojem baretu... Prost! Brez vsega,
kar bi me priklepalo na grudo, na cesto, na hišo...
Prost moreš prepotovati vso zemljo, povsod čutiš z
radostjo, da si doma!...«

Obstal je in si s hrbtom roke obrisal čelo. Nato je
zamrmral:

»Prost!... In sam!«

Stresel se je od silnega srda.

»Sam!... Pa kaj? ... To me torej plaši? Prost?...
Sam!... Ali ni danes isto kakor včeraj? Ali nisem
prost?... Smrt božja! Kdo mi brani, da se poslovim
od tega prokletega Borgia — da se poslovim od Itali-
je? ... Kdo mi more braniti, če že jutri osedlam Kapi-
tana in zopet pričem svoje krasne pohode čez hrib
in plan, po solncu in po dežju... Da, kdo mi more bra-
niti? ...«

Toda pred očmi se mu je zazibala podoba kakor
prikazen, kakor senca. In takrat je začutil, da ga ta sli-
ka ne bo več zapustila!... Njegova srdita jeza proti
sebi samemu se je raztopila.

»Primavera!« je zamrmral.

In ko se je njegova skrčena roka nehote položila
na oči, ki so ga skelele od vročice, je začutil, da postaja
mokra... Da!... Ragastens je plakal!...

Te solze so ga navdale s pravcato grozo.

»Smrt božja!« je zaklel, »torej sem zares iz uma!
Oh, oh! To presega vse meje... Zaljubljen sem! Da!
To je nesreča... Ljubim... o tem ne morem več dvo-
miti... Toda saj so vendar sredstva proti temu, ni
vrag! Predvsem, česa bi bil mogel upati?... Pravkar
sem jo videl obdano od velikašev, ki je vsak med njimi
gospodar vojvodine ali grofije, in ki najsiromašnejši
med njimi zapoveduje celim stotnijam ubogih mojstrov
moje vrste! Med njimi so mladi... lepi... pogum-
ni... ona je ljubljena... to se mi zdi neoporekljivo...
Torej? Kaj hočem mešati jaz s svojim rapirjem in svo-
jo revščino? ... Beži, beži, vitez,« je nadaljeval skoraj
z ihtecim glasom, »podaj se zopet na pot! Še jutri se
poslovi od kneza Borgia...«

Zdrznil se je. Nova misel se je vcepila na misli,
ki so ga vznemirjale.

»Zapustiti Cezarja Borgia!« je povzel sam pri sebi.
»Zapustiti tega človeka, pri katerem mi je bila sreča
zagotovljena!... Napravil me je za stotnika... dal mi
je možnost, da se pripravim za slavno bodočnost, ki
sem toliko sanjaril o nji... in zdaj, ko se mi ponuja za-
željeni cilj, naj se odpovem vsemu, kar sem si jedva
upal misliti in kar postaja zdaj blesteča resnica... Če-
mu? ... Da... čemu?«

In odgovor se mu je napovedal sam od sebe z
valom bridkega veselja:

»Zaradi nje... pustiti svoj naslov Cezarjevega
stotnika! Zaradi nje — odreči se sreči in morda tudi
slavi! Zapustiti Borgia, ker je Borgia sovražnik rodbi-
ne Alma... ubežati Cezarju, ki mi je zagotovil položaj,
kakoršnega se nisem nadejal, zato ker je položil svojo
roko na mater Primavera... da, storiti... in vedeti, da
»ona« ne bo vedela za to... Tako se morem rešiti! Na
prostost, Ragastens! Odtod, pustolovec! Nategnil si
pas s svojim dobrim mečem in hodi drugam, podaj se
iznova v revščino, kjer te morda čaka neslavna
smrt... zato, ker si bil tako blazen, da si svojemu
srcu dovolil utripati!...«

XV.

Nov prijatelj.

Ragastens se je vrnil v Rim.

Napil se je proti gostilni »Pri lepem Janu«. Ko
je stopal po ulici, ki je vodila naravnost proti gostilni,

se mu je noga spotaknila ob zapreki, ki je ležala na
tlaku.

»Kaj je to?« je zamrmral in se sklonil, da pogleda
»Človek?... Nemara je pijan? Ali ranjen?... Eh,
mož, vzdramite se, ni vraga!...«

Vitez se je sklonil še niže in stresel človeka; ta
pa se ni ganil.

»Revež je v žalostnem stanju,« je mislil sam pri
sebi. »Toda — ranjen vendar ni... sicer bi moral oti-
pati kri... pa je ne otipljem.«

Ob negotovi luči jutra, ki je pričevala prodirati
med strehe poslopij, je Ragastens videl, da je neznanec
mlad mož s kodrastimi lasmi lepe temnokostanjeve
barve, s širokim in izbočenim čelom in z obrazom, ki
je bil izrazit vzlic svoji nepremičnosti; in ta mladi
mož ni bil mrtev, nego samo onesveščen, kajti vitez je
razločno začutil utripanje srca, ko mu je položil roko
na prsi.

Pogledal je okrog sebe in zapazil, da nima več
dvajset korakov do »Lepega Jana«. Zato je vzdignil
neznanca, naložil si ga na rame in ga odnesel s seboj.

Nekaj korenjaških brc z nogo ob vrata je zbudilo
krčmarja; mojster Bartholomeo je prihitel odpirat, in
med obilnimi vzkliki ter nešetimi »Santa Maria«, je
pomagal Ragastensu prenesti mladeniča, ki je bil še
vedno v nezvesti, v vitezovo sobo.

Tam sta položila neznanca na posteljo; Ragastens
in njegov gostilničar sta ga pričela drgati, trkati mu
na dlani in mu močiti senci s svežo vodo.

»Ali je nemara mrtev?« je ugibal Bartholomeo.
»Ali,« je vzkliknil nenadoma, »saj ga poznam!... Ta
Ta gospod prihaja z nekim prijateljem večkrat k meni
na steklenico vina in na ocvrto mureno... Slikar je...
Rafael Sanzio mu je ime...«

To ime ni povedalo vitezcu ničesar. Zato je nade-
ljeval svoje delo, ne da bi poslušal krčmarjevo besedo-
vanje.

»Vendar že enkrat!« je zamrmral.

Mladenič je odpiral oči; zdaj se mu je z naglico
vračalo življenje.

»Ali vam je bolje, gospod?« je vprašal Ragastens.

»Hvala... Da, bolje... mnogo bolje... Kdo ste,
prosim vas?«

»Ime mi je vitez de Ragastens, vojak.«

»A jaz sem Rafael Sanzio, slikar... Hvala vam
za vašo skrb, gospod... Toda kdo me je nesel sem-
kaj?«

»Jaz sam... Našel sem vas ležečega na sredi ce-
ste, kakor ste dolgi in široki; niti malo se vam ni po-
znalo, da ste še živi... Bilo je kakih dvajset korakov
odtod...«

»Da, šel sem po ulici Štirih Studencev, ki sledi za
to vašo...«

Rafael si je zakril obraz z obema rokama. Hripav
vzdih, podoben ihtenju, se mu je iztrgal iz prs.

»Kakšne strašne sanje!« je zamrmral.

Ragastens pa ga je medtem opazoval z živahno
dobrohotnostjo. Rad bi bil vedel, od česa se je mladi
slikar onesvestil... rad bi bil videl možnost, da mu
ponudi svojo pomoč... kajti vse vedenje mladega mo-
ža je pričalo, da ga tare nepopisna bolest.

»Gospod,« je nagovoril Rafaela, »vaš obraz mi pri-
ča, da mora biti važna nesreča vzrok položaja, v kate-
rem sem vas našel... Morda lahko... vsaj še par
kratkih ur... razpolagam z nekoliko vplivom...«

Abonenti

se sprejmejo na dobro domačo hrano
v kavarni »Park«. 460

Iščem stanovanje,

sobo in kuhinjo ali sobo s štedilnikom.
Grem pa tudi za hišnico. Vajena sem
vsakega dela. Naslov v upravi lista. 459

Vzamem enodružinsko hišo

v najem. Najraje na levem bregu Dra-
ve. Dopiše na upravo lista pod »Za-
hodni del mesta«. 465

Učenec

se sprejme v trgovini z železnino.
Vprašati v upravi lista. 445

Zgubil sem

na poti iz Počehova - Maribor zatvo-
rač (Verschluss) malokalibrske puške
znamke »Gego«. Najditelj se naproša,
da odda zatvorač proti odškodnini
upravi »Večernika« Maribor, Aleksan-
drova c. 13. U

20% kronske bone kupimo!

Plačamo najvišjo dnevno ceno. Pro-
me na bančna družba, Maribor, Can-
karjeva ulica 14. 307

V najem se odda s 1. aprilom

stanovanje 3 sobe, kuhinja v pritličju,
skupno z lokalom in velikimi kletnimi
prostori. Naslov v upravi 361

BOCK-PIVO

izborne predvojne kakovosti
izdaja od 15. februarja t. l. naprej

D. D. PIVOVARNE »UNION«
MARIBOR

Par tezkih konjev

z opremo, event. tudi z vozom vred
ter različne vozove ima »Lajtersperska
opekarna« pri Mariboru. 467

na prodaj!

**V soboto 15. tm. vsi na
domačo veselico
v gostilno Gajšek
Maribor, Milnska ulica št. 9**

Za dobra gorka in mrzla jedila kakor za najboljša vina bo dobro
preskrbljeno. — Za obilen obisk se priporočata I. F. Gajšek.

Inventurna prodaja!

Pri vsem zimskem blagu
10% popust

Specialno nizke cene no-
gavic. Tvorilna zaloga
moškega perila za vse
sloje. Ogledajte si izlobo.
Priprčajte se glede cen.

JOSIP ŠEREC, MARIBOR
Aleksandrova c. 23. 457

Pekerski fantje

priradilo v nedeljo 16. t. m. v Pekrah

veliko maškerado

s petjem. Udeleži se je tudi pevsko društvo »Jadran«
iz Maribora. Za dobro pekarsko kapljico skrbi gostil-
ničar. Vstopnine ni, začetek ob 15. uri. **Vabl odbor**

DALMATIN/KA VINA,

kakor črno sladko vino in vedno sveže
morske ribe

se dobe v

Dalmatinski kleti

v Mariboru, Mesarska ulica 5 in Vojašniška ulica 4

Za obilen obisk se priporoča

Ivan Vidmar

338